

la tribuna | ABEL MARINÉ. Professor emèrit de nutrició i bromatologia. Facultat de Farmàcia. Universitat de Barcelona

Llet a granel, economia i medi ambient

Els estalvis en transport i envasos i l'absència d'intermediaris fan que l'oferta de llet a granel sigui molt interessant

Fa uns dies El Punt informava que empreses de venda de llet a granel preparen l'arribada a mercats de Barcelona i poblacions de l'entorn. El fet no és nou, ja que el mes d'abril d'enguany Salt estrenava la primera màquina expenedora de llet a Catalunya, i a les comarques gironines i al pla d'Osona ja hi ha màquines de llet a doll. Es parla d'instal·lar aquest subministrament de llet entorn de mercats municipals i supermercats, però es podria estendre a altres llocs. Precisament, a finals del setembre passat, la Unió Europea va reiterar una proposta que moltes administracions sanitàries i educatives ja estan fent i aplicant: retirar les màquines de begudes refrescants de les escoles i instituts que en tenen, i posar a la seva disposició fruita i llet, per promoure una dieta sana entre la població infantil i adolescent. Aquestes expenedores serien adients. Cal que aquesta oferta de llet prosperi, i vull pensar que si es va començar a l'abril i ara hi ha propòsits d'extensió, vol dir que allà on ja es troba va fent forat. Aquesta innovació implica consideracions ecològiques i, fins i tot, econòmiques i també nutricionals.

Per la naturalesa de les empreses subministradores, aquesta llet és de vaques de casa nostra, la qual cosa representa un estalvi de energia, en no gastar-ne gaire per transportar-la al punt de consum. Cal recordar que Edward Goldsmith, escriptor, pensador i activista en defensa del medi ambient,

fundador de la revista *The ecologist*, mort el passat 21 d'agost, ja va posar de relleu en el *Manifest per a la supervivència*, de l'any 1972, que els costos ecològics del transport (no només el combustible gastat, sinó també el cost de la construcció i manteniment de les vies necessàries) cal que siguin controlats i assumibles. No hem de tornar a transportar la llet o altres coses en carro, ni apuntar-nos a certes utopies d'alguns ecologistes exaltats, però sí que és molt convenient que consumim productes de proximitat, i aquesta llet ho és. Així també contribuïrem que els nostres pagesos i ramaders tinguin una sortida digna i degudament valorada per als seus productes.

Per altra banda, el subministrament

“ Em permeto suggerir que la llet sigui barata i l'envàs, car

d'aquesta llet permet estalviar envasos. Ara que es torna a parlar de les bosses dels supermercats, em permeto reiterar-vos el que vaig expressar ja fa mesos en aquestes pàgines: se'n fa un malbaratament, la qual cosa és ecològicament irracional, i els primers culpables són els consumidors, que no són prou responsables pel que fa al medi ambient, i no se'ls acut agafar bosses per anar a comprar i fer-les servir tantes vegades com es pugui. Ara sembla que ja s'hi vol posar una mica de remei. També en els envasos dels aliments, que són una garantia del manteniment de les seves característiques i bon estat de conservació i també una font d'informació sobre la naturalesa dels productes, hi ha alguns malbarataments i hem de valorar que elaborar-los, reciclar-los i/o destruir-los

representa uns costos econòmics i ecològics que cal controlar i reduir. França ha fet un primer pas: la llei Grenelle del juliol passat limita els requeriments de l'envasament dels aliments als que siguin necessaris per a la seguretat del producte, la higiene i la logística, sense floritures de promoció i màrqueting. Això pot portar problemes, que inquieten especialment els fervents partidaris de la lliure circulació de productes sense traves, però té la virtut de posar sobre la taula que hi ha envasos d'aliments amb parts superflues i alguns malbarataments que cal afrontar, sense extrems però amb la fita de certes limitacions. També valdria la pena, per cert, que es mirés com s'envasen objectes de regal en general, i quin tipus de bosses es fan servir, per exemple. La llet a doll estalvia envasos tot garantint la seguretat i la qualitat del producte. Caldria que recuperem l'hàbit de anar a comprar amb alguna ampolla o envàs que tapi bé, potser les velles lleteres. Abans la llet a granel l'havíem de bullir a casa; aquesta d'ara, pasteuritzada, ja no. Les màquines inclouen envasos reutilitzables que es poden comprar. La millor solució és reduir aquest proveïment d'envasos al mínim i que cadascun duri molt temps; si no perdrem un avantatge important d'aquesta forma de subministrament de llet. Em permeto suggerir que la llet sigui barata i l'envàs, car. En definitiva, els estalvis en transport i envasos i, sobretot, l'absència d'intermediaris, han de contribuir a tenir llet a preu raonable, per al ramader i per al consumidor.

Millorar l'accés a un aliment com la llet, important per a la nostra alimentació (malgrat algunes brames que circulen), mereix també consideracions nutricionals. Amb el vostre permís, en seguiré parlant.

pont aeri

LLUÍS FALGÀS

No cal

El mateix dia (dilluns) que Montserrat Nebrera diu que el Parlament es una «inutilitat», que costa diners per res i que tot plegat és un desastre, el mateix dia, amb poques hores de diferència, apareix un jutge que creu que no ha d'empresonar Fèlix Millet per molt que s'hagi reconegut un lladre per haver-se embutxacat milions d'euros posant la mà al calaix del Palau de la Música. Doncs sort que existeix el Parlament i que de tant en tant en surt alguna llei que els jutges han d'aplicar. Sort que hi ha un Síndic de Comptes, una oficina antifrau, possibilitats de crear comissions d'investigacions, uns controls, uns diputats... Perquè, si tot ai-

“ Augmenta la sensació que els controls parlamentaris no serveixen per a gaire res

xò no hi fos, com desitjaria la Nebrera —convençuda després d'haver-ho viscut en directe que tot això no serveix per res—, tot plegat encara seria pitjor i els demagogs tindrien més arguments dels que tenen per poder afirmar que la corrupció està generalitzada i que no n'hi ha un pam de net.

És ben cert que augmenta la sensació que els controls parlamentaris no serveixen per res i que algunes lleis estan caducades i que ningú no fa cap esforç per revisar-les. Hi ha sospites de corrupcions als ajuntaments, als partits polítics, a les institucions... Tot això crea un malviure en els ambients polítics que fa que aquells que encapçalen projectes es vegin obligats a haver de parlar amb un to baix i a haver de fugir com poden d'allò que fa mala olor al seu voltant, sense poder explicar en veu alta els seus projectes i les seves idees.

Després de trenta anys de democràcia, la pregunta és per què a Catalunya encara no hi ha una llei electoral que permeti, entre d'altres coses, que les llistes siguin obertes. Que permeti fer referèndums. Normatives que puguin garantir que els ajuntaments han de ser governats pels candidats més votats i evitar el que ara ha passat a El Ejido (Almeria), que el seu alcalde-constructor que havia ajudat primer el PP i després el PSOE, està detingut per corrupció urbanística. Perquè amb molt pocs vots era alcalde des de feia més de vint anys i feia i desfeia. Dissortadament, l'activitat parlamentària té moltes mancances. Sovint, va per darrere de la realitat del carrer. Hi ha lleis caducades que si s'actualitzessin podrien servir per evitar la corrupció, com la reforma del finançament dels partits. Fa mandra canviar una part del funcionament del sistema democràtic que contribueix a estendre les sospites i on l'única medicina efectiva és la transparència perquè no calgui haver d'afirmar, després d'haver-hi passat una llarga temporada, com la Montserrat Nebrera, que el Parlament és una inutilitat. No cal.

la punxa d'en jap | JOAN ANTONI POCH

